

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Indráčkem v právní věci žalobce **nezl. T. P.**, zastoupeného zákonným zástupcem Ing. P. P., bytem tamtéž, proti žalovanému **1) Ministerstvu práce a sociálních věcí ČR** se sídlem Praha 2, Na Poříčním právu 1/376, **2) Úřadu práce ČR**, se sídlem Karlovo nám. 1359/1, Praha 2-Nové Město, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného 1) ze dne 16.4.2012 č.j. MPSV-UM/2801/12/9S-MSK559.1 S10, a rozhodnutí právního předchůdce žalovaného 2) Magistrátu Města Ostravy, odboru sociálních věcí, školství, sportu a volnočasových aktivit ze dne 7.12.2011 č.j. 82298/2011/OOA, o **nároku na příspěvek na péči,**

t a k t o:

I. Žaloba **s e z a m í t á .**

II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í:

Rozhodnutím ze dne 16.4.2012 č.j. MPSV-UM/2801/12/9S-MSK559.1 S10 žalované Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR rozhodlo o odvolání žalobce proti rozhodnutí Magistrátu Města Ostravy, odboru sociálních věcí, školství, sportu a volnočasových aktivit ze dne 7.12.2011 č.j. 82298/2011/OOA, jímž nepřiznal žalobci příspěvek na péči tak, že doplnilo výrok rozhodnutí prvoinstančního orgánu o další výrok č. II., jímž se přiznává

příspěvek na péči nezletilému žalobci ve výši 3.000,- Kč měsíčně od ledna 2012. Žalovaný své rozhodnutí opřel o posudek posudkové komise MPSV ČR, pracoviště Ostrava, která došla dne 16.3.2012 k závěru, že u nezletilého žalobce nejde o osobu do 18-ti let věku, která se podle ust. § 8 odst. 1 písm. d), c) nebo b) zákona o sociálních službách, ve znění zákona č. 366/2011 Sb. považuje za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni IV., III. nebo II. Jde o osobu do 18-ti let věku, která se podle § 8 odst. 1 písm. a) zákona o sociálních službách, ve znění zákona č. 366/2011 Sb. považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I. (lehká závislost). Od data 31.8.2011 do 31.12.2011 nešlo o osobu, která se podle ust. § 8 zákona o sociálních službách považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby.

Žalobce proti uvedenému rozhodnutí podal včasnou žalobu, ve které namítal, že nezvládá minimálně následující úkony péče o vlastní osobu a soběstačnost: přípravu stravy, přijímání stravy a dodržování pitného režimu, mytí těla, koupání nebo sprchování, péče o ústa, vlasy, nehty, holení, výkon fyziologické potřeby včetně hygieny, výběr oblečení, rozpoznání jeho správného vrstvení, oblékání, svlékání, obouvání a zouvání, provedení si jednoduchého ošetření, dodržování léčebného režimu, obstarávání osobních záležitostí, uspořádání času a plánování života, zapojení se do sociálních aktivit odpovídajících věku, vaření, ohřívání jednoduchého jídla, mytí nádobí, běžný úklid v domácnosti, péče o prádlo, přepírání drobného prádla, péče o lůžko a udržování pořádku v domácnosti, nakládání s odpady. Tyto úkony nehodnotil správně správní orgán I. stupně, který rozhodoval na základě právní úpravy účinné do 31.12.2011. Rovněž hodnocení žalovaného 1) neodpovídá skutečnosti, protože žalobce dlouhodobě samostatně nezvládá tyto základní životní potřeby podle právní úpravy účinné od 1.1.2012: orientace, stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena, výkon fyziologické potřeby, péče o zdraví a osobní aktivity. Žalobce považuje posouzení stupně závislosti oběma správními orgány za formalistické, neboť v sociálním šetření se dostavil sociální pracovník, který se s ním viděl maximálně 30 vteřin, jeho schopnosti zvládání životních potřeb nikterak neprověřoval a debatoval toliko s otcem žalobce. Také posudkové orgány nepracovaly a neposuzovaly samotného žalobce, ale vycházely výhradně z „papírových záznamů“, které navíc vyhodnocovaly nepřiměřeně.

Oba žalované správní orgány navrhovaly zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

Krajský soud provedl důkaz napadeným rozhodnutím žalovaného 1) ze dne 16.4.2012 č.j. MPSV-UM/2801/12/9S-MSK559.1 S10 a obsahem připojeného správního spisu žalovaného téhož čísla jednacího, správním spisem Úřadu práce ČR – Krajská pobočka v Ostravě, žalobcem předloženou zprávou ambulance klinické psychologie ze dne 13.12.2011 PhDr. J. N., zprávou soukromé ambulance dětské a dorostové psychiatrie MUDr. G. V., zprávou neurologické ambulance pro děti MUDr. M. T. ze dne 19.12.2011 a poté dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Napadené rozhodnutí přezkoumal krajský soud v mezích žalobních bodů k datu vydání rozhodnutí (§ 75 odst. 1, 2 zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního, dále jen s. ř. s.).

Z hlediska skutkových zjištění vyplývajících z připojeného správního spisu správního orgánu I. stupně, jakož i ze správního spisu žalovaného, vzal v daném případě krajský soud za prokázáno, že žalobce uplatnil žádost o příspěvek na péči dne 31.8.2011. Správní spis správního orgánu I. stupně obsahuje záznam ze sociálního šetření ze dne 2.9.2011, posudek o zdravotním stavu žalobce – posouzení stupně závislosti ze dne 10.11.2011 a rozhodnutí Magistrátu Města Ostravy, odboru sociálních věcí, školství, sportu a volnočasových aktivit ze dne 7.12.2011, jímž žalobci nebyl přiznán příspěvek na péči. Podle posudku OSSZ v Ostravě ze dne 10.11.2011 nebyl žalobce považován za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby. Podle tohoto posudku potřebuje žalobce z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pomoc pouze při úkonu péče o vlastní osobu, a to dodržování léčebného režimu. Ostatní úkony péče o vlastní osobu svede, s výjimkou úkonů, které se z důvodů nízkého věku nehodnotí. Podle téhož posudku žalobce potřebuje pomoc v rámci hodnocení úkonů soběstačnosti při zapojení se do sociálních aktivit odpovídajících věku. Na základě tohoto posudku vydal správní orgán I. stupně rozhodnutí ze dne 7.12.2011, kterým žalobci nepřiznal příspěvek na péči. Žalobce proti tomuto rozhodnutí podal prostřednictvím zákonného zástupce odvolání, o kterém rozhodl žalovaný žalobou napadeným rozhodnutím. Co se týče správního spisu žalovaného, jeho obsahem jsou fotokopie shora citovaných dokladů spisu prvoinstančního orgánu a zejména posudek posudkové komise MPSV ČR ze dne 16.3.2012. Z tohoto posudku krajský soud zjistil, že při jeho vypracování vycházela posudková komise z posudkového spisu žalobce vedeného u OSSZ Ostrava, zdravotní dokumentace žalobce od ošetřující lékařky MUDr. I. K. a dalších lékařských nálezů zaslaných zákonným zástupcem žalobce, jakož i ze sociálního šetření provedeného Magistrátem Města Ostravy ze dne 2.9.2011. V případě žalobce se jedná o pervazivní vývojovou poruchu – Aspergerův syndrom, disharmonický vývoj osobnosti, výrazné kvalitativní narušení vzájemných společenských interakcí a způsobu komunikace. Psychiatricky medikován. Posudková komise dospěla k závěru, že žalobce se zřetelem k právní úpravě platné do 31.12.2011 nezvládá celkem čtyři úkony, a že se proto o závislost na péči jiné osoby nejedná. S ohledem na právní předpisy platné od 1.1.2012 žalobce nezvládá samostatně tři základní životní potřeby, a to přiměřeně reagovat v obvyklém prostředí a situacích, samostatně užívat léky z psychiatrické indikace a osobní aktivity – má ustanoveného asistenta pedagoga, bez této asistence by nezvládal účast na školní výuce. Posudková komise dospěla k závěru, že v době od 31.8.2011 do 31.12.2011 v případě žalobce nešlo o osobu, která se podle § 8 zákona č. 108/2006 Sb., ve znění zákona č. 206/2009 Sb., považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby. Podle ust. § 8 odst. 1 písm. a) citovaného zákona, ve znění zákona č. 366/2011 Sb. se žalobce považuje za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I. (lehká závislost), neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopen zvládat tři základní životní potřeby.

Podle ust. § 8 zákona č. 108/2006 Sb., ve znění účinném do 31.12.2011 osoba se považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve

a) stupni I (lehká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje každodenní pomoc nebo dohled při více než 12 úkonech péče o vlastní osobu a soběstačnosti nebo u osoby do 18 let věku při více než 4 úkonech péče o vlastní osobu a soběstačnosti,

b) stupni II (středně těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje každodenní pomoc nebo dohled při více než 18 úkonech péče o vlastní osobu a soběstačnosti nebo u osoby do 18 let věku při více než 10 úkonech péče o vlastní osobu a soběstačnosti,

c) stupni III (těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje každodenní pomoc nebo dohled při více než 24 úkonech péče o vlastní osobu a soběstačnosti nebo u osoby do 18 let věku při více než 15 úkonech péče o vlastní osobu a soběstačnosti,

d) stupni IV (úplná závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje každodenní pomoc nebo dohled při více než 30 úkonech péče o vlastní osobu a soběstačnosti nebo u osoby do 18 let věku při více než 20 úkonech péče o vlastní osobu a soběstačnosti.

Podle ust. § 9 zákona č. 108/2006 Sb. ve znění účinném do 31.12.2011

(1) Při posuzování péče o vlastní osobu pro účely stanovení stupně závislosti se hodnotí schopnost zvládat tyto úkony:

- a) příprava stravy,
- b) podávání, porcování stravy,
- c) přijímání stravy, dodržování pitného režimu,
- d) mytí těla,
- e) koupání nebo sprchování,
- f) péče o ústa, vlasy, nehty, holení,
- g) výkon fyziologické potřeby včetně hygieny,
- h) vstávání z lůžka, uléhání, změna poloh,
- i) sezení, schopnost vydržet v poloze vsedě,

- j) stání, schopnost vydržet stát,
- k) přemísťování předmětů denní potřeby,
- l) chůze po rovině,
- m) chůze po schodech nahoru a dolů,
- n) výběr oblečení, rozpoznání jeho správného vrstvení,
- o) oblékání, svlékání, obouvání, zouvání,
- p) orientace v přirozeném prostředí,
- q) provedení si jednoduchého ošetření,
- r) dodržování léčebného režimu.

(2) Při posuzování soběstačnosti pro účely stanovení stupně závislosti se hodnotí schopnost zvládat tyto úkony:

- a) komunikace slovní, písemná, neverbální,
- b) orientace vůči jiným fyzickým osobám, v čase a mimo přirozené prostředí,
- c) nakládání s penězi nebo jinými cennostmi,
- d) obstarávání osobních záležitostí,
- e) uspořádání času, plánování života,
- f) zapojení se do sociálních aktivit odpovídajících věku,
- g) obstarávání si potravin a běžných předmětů (nakupování),
- h) vaření, ohřívání jednoduchého jídla,
- i) mytí nádobí,
- j) běžný úklid v domácnosti,
- k) péče o prádlo,
- l) přepírání drobného prádla,
- m) péče o lůžko,
- n) obsluha běžných domácích spotřebičů,
- o) manipulace s kohouty a vypínači,
- p) manipulace se zámky, otevírání, zavírání oken a dveří,
- q) udržování pořádku v domácnosti, nakládání s odpady,

r) další jednoduché úkony spojené s chodem a udržováním domácnosti.

Podle ust. § 8 odst. 2 zákona č. 108/2006 Sb. ve znění zákona č. 366/2011 Sb. (po 31.12.2011) *osoba starší 18 let věku se považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve*

a) stupni I (lehká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat tři nebo čtyři základní životní potřeby,

b) stupni II (středně těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat pět nebo šest základních životních potřeb,

c) stupni III (těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat sedm nebo osm základních životních potřeb,

d) stupni IV (úplná závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat devět nebo deset základních životních potřeb,

a vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby.

Podle ust. § 9 odst. 1 zákona č. 108/2006 Sb. ve znění k 1.1.2012 při posuzování stupně závislosti se hodnotí schopnost zvládat tyto základní životní potřeby:

- a) mobilita,
- b) orientace,
- c) komunikace,
- d) stravování,
- e) oblékání a obouvání,
- f) tělesná hygiena,
- g) výkon fyziologické potřeby,
- h) péče o zdraví,
- i) osobní aktivity,
- j) péče o domácnost.

Podle § 9 odst. 4 zákona č. 108/2006 Sb. při hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby se hodnotí funkční dopad dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu na schopnost zvládat základní životní potřeby; přitom se nepřihlíží k pomoci, dohledu nebo péči, která nevyplývá z funkčního dopadu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

Podle ust. 9 odst. 5 zákona č. 108/2006 Sb. pro uznání závislosti v příslušné základní životní potřebě musí existovat příčinná souvislost mezi poruchou funkčních schopností z důvodu nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopnosti zvládat základní životní potřebu v přijatelném standardu. Funkční schopnosti se hodnotí s využíváním zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využíváním běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení v domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku.

Podle přílohy č. 1 k vyhl. č. 505/2006 Sb., která blíže vymezuje posuzování schopnosti zvládat základní životní potřeby:

a) Mobilita:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna zvládat vstávání a usedání, stoj, zaujímat polohy, pohybovat se chůzí krok za krokem, popřípadě i s přerušováním zastávkami, v dosahu alespoň 200 m, a to i po nerovném povrchu, chůzí po schodech v rozsahu jednoho patra směrem nahoru i dolů, používat dopravní prostředky včetně bariérových.

b) Orientace:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna poznávat a rozeznávat zrakem a sluchem, mít přiměřené duševní kompetence, orientovat se časem, místem a osobou, orientovat se v obvyklém prostředí a situacích a přiměřeně v nich reagovat.

c) Komunikace:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna dorozumět se a porozumět, a to mluvenou srozumitelnou řečí a psanou zprávou, porozumět všeobecně používaným základním obrazovým symbolům nebo zvukovým signálům, používat běžné komunikační prostředky.

d) Stravování:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna vybrat si ke konzumaci hotový nápoj a potraviny, nápoj nalít, stravu naporcovat, naservírovat, najíst se a napít, dodržovat stanovený dietní režim.

e) Oblékání a obouvání:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna vybrat si oblečení a obutí přiměřené okolnostem, oblékat se a obouvat se, svlékat se a zouvat se, manipulovat s oblečením v souvislosti s denním režimem.

f) Tělesná hygiena:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna použít hygienické zařízení, mýt si a osušovat si jednotlivé části těla, provádět celkovou hygienu, česat se, provádět ústní hygienu, holiť se.

g) Výkon fyziologické potřeby:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna včas používat WC, vyprázdnit se, provést očistu, používat hygienické pomůcky.

h) Péče o zdraví:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna dodržovat stanovený léčebný režim, provádět stanovená léčebná a ošetrovatelská opatření a používat k tomu potřebné léky, pomůcky.

i) Osobní aktivity:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna vstupovat do vztahů s jinými osobami, stanovit si a dodržet denní program, vykonávat aktivity obvyklé věku a prostředí jako např. vzdělávání, zaměstnání, volnočasové aktivity, vyřizovat své záležitosti.

j) Péče o domácnost:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna nakládat s penězi v rámci osobních příjmů a domácnosti, manipulovat s předměty denní potřeby, obstarat si běžný nákup, ovládat běžné domácí spotřebiče, uvařit si teplé jídlo a nápoj, vykonávat běžné domácí práce, obsluhovat topení a udržovat pořádek.

Ke dni vydání napadeného rozhodnutí žalovaného a), tj. 16.4.2012 měl žalovaný posudkem posudkové komise MPSV ČR najisto postaveno, že u žalobce v období od 31.8.2011 do 31.12.2011 nešlo o osobu, která se považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve smyslu ustanovení § 8 zákona č. 108/2006 Sb., ve znění zákona č. 206/2009 Sb. Od 1.1.2012 se pak nezletilý žalobce podle novely zákona č. 366/2011 Sb. považuje za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I. (lehká závislost). Krajský soud dospěl k závěru, že posudek posudkové komise MPSV ČR je úplný a přesvědčivý. Posudková komise hodnotila ve směru soběstačnosti žalobce v péči o vlastní osobu při jeho dominantním zdravotním postižení Aspergerovým syndromem a disharmonickým vývojem osobnosti a toto postižení hodnotila ve vztahu při jeho schopnosti zvládat základní životní potřeby, které byly a jsou v posuzovaném období upraveny shora uvedenými právními předpisy. Nebylo proto možno uznat za důvodnou žalobní námitku zákonného zástupce žalobce, že v období od 31.8.2011 do 31.12.2011 měl být žalobci příspěvek na péči přiznán a že od 1.1.2012 mu měl být tento příspěvek přiznán pro větší stupeň závislosti. Namítal-li zákonný zástupce posouzení stupně závislosti nezletilého žalobce správními orgány za formalistické s ohledem na způsob provedení sociálního šetření, neshledal krajský soud ani tuto žalobní námitku důvodnou. Ze záznamu o sociálním šetření ze dne 2.9.2011 plyne, že uvedeného dne šetření proběhlo sociálním pracovníkem v době od 12.00 do 13.00 hodin v místě bydliště nezletilého žalobce za účasti otce. Mimo jiné se v něm uvádí, že žalobce sdělil, že jej baví historie a památky, internet, PC a sledování televize. Byl schopen odpovídat na kladené otázky, vyjadřoval se ke sdělení otce a skákal mu do hovorů. Tento záznam zpochybnil tvrzení, že se sociální pracovník s žalobcem viděl maximálně 30 vteřin a že zbytek času trávil rozhovorem s jeho zákonným zástupcem. Vytykal-li dále zákonný zástupce žalobce, že „posudkové komise“ (čímž zřejmě mínil

posudkové orgány obou stupňů) neposuzovaly samotného žalobce, ale vycházely z „papírových záznamů“, není ani tato žalobní námitka důvodná, neboť má-li posudkový lékař pověřený vypracováním posudku za příslušnou okresní správu sociálního zabezpečení, resp. posudková komise MPSV ČR samotná za to, že posudek je možno bez pochyb podat na základě záznamů ze sociálního šetření a dostatečné zdravotní dokumentace, není povinen v každém případě osobně účastníka řízení vyšetřit.

Krajský soud po zhodnocení provedených důkazů dospěl k závěru, že žaloba není důvodná a žalobce nebyl zkrácen na svých právech. Proto žalobu dle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb. s.ř.s. zamítl.

O náhradě nákladů řízení rozhodl v souladu s ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na jejich náhradu, když žalobce neměl ve věci úspěch a žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení dle ust. § 60 odst. 2 s.ř.s.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí je možno podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně, do dvou týdnů po jeho doručení. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel nebo jeho zástupce nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

V Ostravě dne 18. září 2014

JUDr. Petr Indráček

samosoudce